

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

§. 3. Remedia contra has tentationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

in Luc. 11. 15.

Adulatores.

o Matt. 22.

16.

Fidei humili-

les.

S. Tho. 3. p. 9

4. a. 4. ad 3.

Li. 4. in Lu-

cam.

S. Bern. epist.

126.

p Ester. 5. 13.

Superbia

sylua pecca-

torum.

Li. 24. Mor.

cap. vii.

pellandi; & propter verba in salutationibus usurpanda. Sunt calumniatori, & accusatores reliquorum; vt illos contempnibiles reddant: quo ipsi manent excelsiores. Iudicantes temere ipsorum dicta & facta: & de eisdem murmurantes, quemadmodum n Tharsat ab ambitione raptati calumniantur verba & opera Salvatoris: vt illius opinione inimicuerint, & maiori ipsi ex eo acquirerent. Sunt adulatores laudantes nimium alios, vt ipsi abeant laudentur; & honore afficientes, vt & ipsi afficiantur, texentes his adulatio[n]ibus fraudem aliquam, ad sua vota consequenda. Quemadmodum o Herodiani adulabuntur Christo D. N. vt ab eo extorquerent, quid de eis Imperatori reddendo sentiret. Sunt humiles, quando non expedit: cum fatetur de se aliqua mala vt alij dicant bona: & ita se humiliant, cum vident se propterea humiles habendos: vt hac humiliationis esca, honorem consequatur; aut subiiciendo se minoribus, quando eorum suffragio possunt maiores euadere: vt cathedram obtinere, aut dignitatem ad quam aspirant. Imò, vt S. Ambrosius bene perpendit, aliquando sese humiliant & abjecti coram ipso Daemon, vt ab eo gloriam huius mundi obtineant. Ac propterea sunt abiecti tanquam mancipia omnium hominum, à quibus aliquid honoris accipere poslunt; aut timent posse sibi noceri: & quemadmodum hi sunt innumeri, valdeque inconstantes tanquam fluctus maris: ita sunt innumerii fluctus curarum & anxietatum, quas in suis cordibus sustinent & vel unicus qui illos contemnat plus potest illos affligere; quam mille, qui illis deferunt, ad illos consolando. Quemadmodum de seipso fassus est superbus ille p Aman dicens: cum hec omnia habeam (quod scilicet ab omnibus & à Rege & Regina in honore haberetur) nihil me habere puto, quād in idem Mardoncheum Iudæum, nullum mihi deferentem honorē. Denique S. Gregorius concludit, neminem posse numerare peccata, quæ imperiis adiunguntur: nam cum superbia sit generalis omnium vitiorum Dux, omnipotens conuocat, vt suorum ambitiosorum votorum compos fiat.

§. III. Remedia contra hastationes.

Hae c sunt peccata damnaque superbiae & ambitionis: ex quibus licet arma sumere ad bellum contra eam incundum, & victoriā de capi portandam. Nam quomodo eam nō oderis, si attentius equi eius pallorem aspicias; & nomen tentatoris, quod est mors; & pedisse qui famuli, qui est infernus: perpende, quantam stragem in anima faciat; turbationes & afflictiones, quas adserit in vita; angustias, & anxietates, in quas coniunctim hora mortis; & tormenta, quæ te expectant in inferno, in societate tentatoris, te ad hoc vitium prouocantis: & ita non negliges, illum odilem, ac recrere conantem te totum perdere. Descende consideratione ad eos aspicio, quos mors iam deuorauit; & statum, quem habent in sepulchro: & ad

neces

uerteres, quām parui debeas facere hunc honorem & gloriam mundi; cuius finis est puluis, vermes, serpentes, fœtor, & horrenda fœditas. Descende adhuc vñterius ad eos, quos infernus deuorauit, & ad ignominiam ac dolorem, quo in flammis illis æternis afficiuntur: & interrogai ipsos superbos: quid sentiant de excellentia, quam hic habuerunt: & omnes respondebunt *quid nobis profuit superbia*, cuius finis fuit hæc æterna ignominia? ne decipiat te *viridis color equi*, qui magnam in te excitat spem, & longam promittit vitam, spatiū pœnitentia, mortem felicem, magnum honorem, & perpetuam famam. Attende, hunc viridem colorem facile declinare ad pallorem mortis: est enim falsus & fraudulentus: & propè es, ut omnia momento perdas. Viridis est color: sed fœni, quod citè siccatur. Clama, inquit Devs, Prophete; & ille: quid clamabo? dic b *omnis caro fœnum, & omnis gloria quæ si flos agri: siccatum est fœnum, & decidit flos.* quia spiritus Domini sufflat in eum. O superbe, quid te erigis? attende, quod Devs in manu sua ventum habeat vrente, qui possit in momento fœnum exsiccate; & florem istum, quem tu tanti facis, & cùm minimè cogitaueris, tanta vehementia suffabit: vt nec vestigium eius relinquat. Quid ergo superbis puluis & cinis, quid te iactas, inanis flos campi? attende, quod Sol iste gloriae, quem tu adoras aduret suis radijs florem tuæ vitæ; & erit causa, cur illa priueris; & simul cum illa amittas splendorem æternæ gloriae.

AGGREDE itaque pugnam cum feroci hoc superbæ appetitionis equo: accipe in manu tua Ducis tui Iesu arcum; & iacias in eum sagittas sententiarum, quas ipse iecit in superbos, toties repetens, quod, *qui se exaltu, humiliabitur, & nisi quis humiliauerit se sicut parvulus, non intrabit in regnum calorum.* Accipe item in manu ipsum arcum crucis, imitans exempla, que in ea tibi dedit: vt pugnes contra superbiam mundanam. Et quid aliud indicat figura Regis, quām ibi habet, arundo data illi pro sceptro; corona ex acutis spinis contexta, thronus adeò altus ipsius crucis, cui fuit affixus, regius titulus, quem supra ipsum posuerunt. Hæc omnia fuerunt ficti Regis insignia, ad irrisiōnem inuenta; sed heroica humilitate suscepta, ad confundendam tuam superbiam, tibi quæ animum addendum, vt alacriter pugnes contra illam. Attende: quoqua modo vitam tuam constituas, non posse te vivere absque aliqua cruce: nam neque ipsamet superbia est sine illa: licet cum magno tormento, & sine utilitate. Et ita S. Bernardus exclamat: o ambito, ambientium crux! quo modo omnes torquens, omnibus places, nihil acrius cruciat, nihil molestius inquietat. Si igitur crux est ferenda, accipe Crucem Christi: & in ea gloriare: quia hac cruce obtinetur vera libertas, summus honor, præclara fama, & gloria æterna.

Non potest, inquit Salvator, duobus Dominis sibi inuicem contrarijs

*Pena super
borum con-
sideranda.*

a Sap. 5.8.

*Hodie viret,
cras palles
fœnum.*

b Isa. 40.6.

*2.
Christi do-
ctrina.*

*3.
Et Exem-
plum.*

*Lib. 3. de
Consid.
Crux Chri-
sti, vel mun-
di tollenda.*

*4.
c Mat. 6.24*

d Lu. 22.26.

Mundi ser
uitus int
olerabilis.Honor spre
sus exaltat.
Arist. 3. Eth.
c. 8. S. Tho.
2. 2. q. 129.
a. 2.
c Eccl. 41. 15.f Rom. 11.13
Epis. 42.g Ezech. 17.
24.5.
Excellentia
declinanda.h Iose. 15.
i Iudic. 9.9.

seruire: quia dum vni vis satisfacere, alterum offendis. Cum igitur Christus & mundus; Devs, & Dæmon sint in uicem contrarij: quomodo poteris seruire Christo humili, & mundo ambitioso? Dæmo, superborum hosti, & Dæmoni eorum Duci: si verum honorem queris, sequere Christum: incius schola, qui magis se humiliat, maiori honore est dignus; & qui d *magis* esse desiderat, det operam, ut fiat sicut minor. At mundo seruite; res est intolerabilis. nam in ipso solo plures sunt Domini sibi contrarij: & impossibile est, omnibus placere. Non vides, quales sint contentiones inter ipsos mundanos, dum vanos suos honores querunt? volens igitur aliquorū voluntatem tibi conciliare, amittes aliorum gratiam. Et, si hi velint te honore afficer: alij id conabuntur impedire, teque contemnere. Melius est, nihil illos facere: & tunc multo maiorem honorem obtinebis. Et quæ maiore excellētia, ait S. Chrysostomus, esse potest, quām honorem contemnere, qui tanū in mundo estimatur? quæ autem maior vilitas, quām ei le prosternere nihil humiliitate altius, nihil arrogatiā depresso. Quodnam cor magis est deprenum, quām quod subiicitur hominum opinioni, & voluntati? & quodnam cor magis est generosum, quām quod eorum dictis est superius, & ab his curis est expeditum? nam etiam ipsi Philosophi dicunt: magnimos facere res magno honore dignas: propter quem tamen obtainendum nihil faciunt; potius illum continentur: nisi quatenus medium quoddam est, adiuando: id enim voluit Sapiens, cū dixit: *e curam habe de bono nomine;* & Apostolus: *f quamdiu ego sum gentium. Apostolus, ministerium meum honorificabit;* quemadmodum perpendit S. Bernardus: non dixit, *me ipsum* honorificabo; sed, *meum ministerium.* At si honorem proprium, tanquam proprium aspiciens, illū contuleris: nihil amittes: quia ea ratione potius acquiritur, & cōseruantur. Siquidē solēne est Dæmo, ut ait Ezechiel, *g lignū humile exaltat, & humiliare sublimē;* *& sic caro lignū viride:* *& efficeret;* ut frondeat lignum aridum.

Hoc eodem spiritu fugiendæ sunt tibi, quod in te erit, huius mundi excellētia quibus fouetur ambitio: quasi subneruares ferocem hunc equum, ne graue tibi inferat bellum. Nec solam earum studium est fugiendum: sed procul easnam occasiones sunt odorandæ, & tempestiuē fugiendæ: quemadmodum Christus D. N. cū fecit miraculum illud, quo quinq; hominum millia quinq; panibus pauit, præuidens, plebē illam cogitare de ipso in Regem eligendo, *h fugit in montem ipse solus.* Quod si contingat, huiusmodi dignitates tibi offerri: sequere, quod in te est cōsiliū i Olympe; *vitis & fici* quæ, ne fructus suos perderent, reiecerunt oblatum sibi primatū super reliquas arbōres. Noli sponte tua ascendere in montem Bethel, & Dan, nec ad dignitates & prælaturas Ecclesiæ aut Reipublicæ: quod si iam illas babes, non sis abique

absque timore atque tremore: ne fortè Satanas ponat ibi honoris & vanæ gloriae idola; tēq; excæcer, vt ea adores. præcipitans te ex altiori loco vñque ad abyssum inferni. Memor esto, hunc aduersariū duxisse ipsum Christum Dominum ad ls pinnaculū templi, ac impulisse, ut mitteret se deorsum, vt inde populi honorem captaret, videntis tale prodigium facientem. Et inde duxit ad montem excelsum, & ostendens illi omnia regna mundi, & gloriam eorū, dixit: *hec omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me.* Quia proprium est Satanæ, procurare, vt homines ambitiosè loca superiora concendant: alii ad pinnaculum templi, dignitates scilicet Ecclesiæ; alii ad montem excelsum, in quo apparet, & placet gloria & pompa ipsius mundi: vt eam ibi adorent, & ex ea præcipitentur. & cum prætextu quærendæ gloriæ, incident in misericordiam ignominiam. Et, si tali tentationis genere ausus est Duxem nostrū agredi: quid mirum, quod te aggrediat, de quo sperat, se facile obtinendum victoriam? Sed facilius illam de eo reportabis, si feceris, quod fecit ipse Saluator: qui nec voluit in pinnaculo manere; neque in monte; nec facere, quod hostis illi suggerebat: sed potius illum confudit, respondens illi: *non es Deus in tentandum, & Deus non solum adorandum, illi que soli seruendum.* Hunc in modum, nec sunt acceptandæ excellentiæ ab hoste tuo oblatæ; nec faciendum quicquam; quod idem suaserit. Non debes te prosternere, aut genu flectere honoris idolo, cum iniuria veri Dei: quem solum debes adorare, solique seruire, ponendo sub tuis pedibus idola omnia, quæ mundus adorat.

k Mat. 4.5.

Christus de
excellentiæ
tentatus.

C A P V T XI. TENTATIONES INVIDIAE ET RATIO eas vincendi.

VM superbia & honoris ambitione multa vitia coniunguntur, tanquam milites seruientes illis in eorum pugnis, vt in proximo capite ostēsum est: sed omnium ferocissimi sunt duo duces illorum septem, INVIDIA scilicet & IRA. INVIDIA producit tentationes odij, rancoris ac tristitia, eò quod videat, alios eminenter in excellentiæ & honore: IRA producit furiosa vltionis desideria, in impudentes studiū & conatum excellentiæ obtainendæ. Vtrumq; hoc vitii coniunxit Apostolus cum eorū radice dicēs: *a Non efficiat manus gloria cupiditatem provocantes, iniuriae inuidentes:* & in lib. Iob est scriptū: *b Vere stolidū inuidicit iracundia, & parvulū occidit inuidia.* ac propterea vtriusq; pugnæ delineatae sunt in tentatore illo, qui sedebat in equo pallido, cui nome mors, & quem infernum sequebatur. Nam incipiendo ab INVIDIA, méritò tentator eius

a Gal. 5. 26.

b Iob. 1. 2.

c Apoc. 6. 8.

Cc 2

appel-